

ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਨਿਮਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ : ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਂਤ

ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਪ੍ਰ. ਨਵ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ

ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਹਿਤ, ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ, ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ – ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਂਤ। ਧਾਰਮਿਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਮਏ, ਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਹਾਇਰ ਡਿਪਲੋਮਾ (ਕੋਆਪਰੇਸ਼ਨ) ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਇਸ ਸ਼ਖ਼ਸ ਦਾ ਜਨਮ 23 ਸਤੰਬਰ 1952 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਹਰਿਆਊ ਖੁਰਦ, ਪਾਤੜਾਂ (ਪਟਿਆਲਾ) ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਸ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰਨ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸ਼ਾਂਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਇੰਡੀਆਨਾ

ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਨੁਮਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਤ੍ਰਿਪੜੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀ ਸ਼ਾਂਤ ਜੀ ਹਰ ਸਾਲ ਪੰਜ-ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਪਟਿਆਲਾ ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਵੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

1992 ਤੋਂ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਂਤ ਦੀਆਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਰੀਬ ਦੋ ਦਰਜਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਖਵੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਂਤ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ: ਸਿੰਮਲ ਰੁੱਖ (1992), ਨਵਾਂ ਆਦਮੀ (2021)।
ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ: ਚੂੜੀਆਂ (1994)।
ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ: ਕੁਝ ਭੇਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ (2015)।
ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ: ਮਨ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰ (ਕਹਾਣੀਆਂ, 2015), ਗਾਓ ਬੱਚਿਓ ਗਾਓ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ, 1997), ਪਿੰਕੀ ਦੀ ਪੈਨਸਿਲ (ਕਹਾਣੀਆਂ, 2003), ਅਮਰ ਕਥਾਵਾਂ ਭਾਗ-1 ਤੇ 2 (2020), ਕਿੰਨਾ ਪਿਆਰਾ ਲੱਗਦਾ ਬਚਪਨ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ, 2020), ਅਮਰ ਕਥਾਵਾਂ ਭਾਗ-3 ਤੇ 4 (2025), ਬੰਟਿਆਂ ਦੀ ਸਬਜ਼ੀ (ਕਹਾਣੀਆਂ, 2025), ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ, 2025)।
ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਹਿਤ : ਪੰਦਰਾਂ ਭਗਤ ਸਾਹਿਬਾਨ (2018), ਗੁਰਮਤਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (2021), ਗੁਰਬਾਣੀ : ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਜਾਚ (2022), ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ (2024), ਜਪੁ ਜੀ ਤੇ ਹੋਰ ਬਾਣੀਆਂ (2025)।
ਟ੍ਰੈਕਟ : ਗੁਰਮਤਿ ਵਿੱਚ ਦੁਨਿਆਵੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (1996), 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ (1998), ਗੁਰਮਤਿ : ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਾਰਗ (1999), ਗੁਰਦੁਆਰਾ : ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ (2000)। ‘1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ’ ਗੁਜਰਾਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋ ਕੇ ਛਪ ਚੁੱਕਾ ਹੈ (1999)। ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਰਗੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਜਿਹੀ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਅਤੇ ਭੇਲਾਪਣ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਲ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ (10) ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ (2025 ਵਿੱਚ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਬਾਲ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ 20 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ‘ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ’ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਨਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਈ ਗਈ ਹੈ:
ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ
ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਰਮਜ਼ ਪਛਾਣੀ।
ਅੱਖਰ ਜੁੜ ਕੇ ਗੀਤ ਨੇ ਬਣਾਏ
ਅੱਖਰ ਜੁੜਨ ਤਾਂ ਬਣਨ ਕਹਾਣੀ।
ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਬਣਨ ਕਿਤਾਬਾਂ
ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁੱਲ ਪੜ੍ਹਾਈ।
ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਗਿਆਨ ਹੈ ਮਿਲਦਾ
ਅੱਖਰ ਹੀ ਕਰਦੇ ਅਗਵਾਈ।
ਅੱਖਰ ਸਾਨੂੰ ਸੋਝੀ ਦਿੰਦੇ
ਅੱਖਰ ਸਾਡਾ ਗਿਆਨ ਵਧਾਂਦੇ।
ਅੱਖਰ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀਰੇ ਮੋਤੀ
ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਜੋਗਰੀ ਪਾਂਦੇ।
ਅੱਖਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੀਜਾ ਨੇਤਰ
ਅੱਖਰ ਦਿੰਦੇ ਰਾਹ ਦਰਸਾ।
ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਦੇ ਪੱਕੀ ਦੇਸਤੀ
ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆੜੀ ਪਾ।

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਸ ਨਿਰੰਤਰ ਵਹਿੰਦੇ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਹਿਤ, ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ/ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਉਲੇਖਯੋਗ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ~ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ‘ਗਾਓ ਬੱਚਿਓ ਗਾਓ’ (ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਅਤੇ ‘ਪਿੰਕੀ ਦੀ ਪੈਨਸਿਲ’ (ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਲਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1997 ਅਤੇ 2003 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ~ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟ੍ਰਸਟ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਖੋਜ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ ਮਿਲਿਆ। ~ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵੰਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ~ ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ 22ਵਾਂ ਮਾਨ ਕੌਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਡੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਇਹ ਸਨਮਾਨਿਤ ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਕੌੜੇ-ਮਿੱਠੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਕਲਮਬੱਧ ਕਰੇ, ਤੋਂ ਜੋ ਉਹਦੀ ਸ਼ਾਂਤ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰਹੱਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਸਕਣ! ਅਸੀਂ ਇਸ ਚਾਨਣ ਫ਼ੈਲਾਉਂਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੀ ਲੰਮੀ ਤੇ ਅਰੋਗ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ!

ਦਸਮੇਸ਼ ਗਲੇਰੀਅਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆ ਨੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਅਰਥ ਡੇ ਮਨਾਇਆ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ‘ਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਟਿਕ ਕੁਮਾਰ

ਕੋਟਕਪੂਰਾ, 23 ਅਪ੍ਰੈਲ : ਦਸਮੇਸ਼ ਗਲੇਰੀਅਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਰਥ-ਡੇ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆ ਨੇ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ। ਪੰਜਵੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੋਰ ਨੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀ

ਦੱਸੀ । ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਵਨੀਤ ਕੋਰ, ਮਨਜੋਤ ਕੋਰ, ਇਬਾਦਤ ਕੋਰ, ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਯੂ.ਕੇ.ਜੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਲ ਧੀਰ, ਅਗਮਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਲੋਗਨ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਐਲ. ਕੇ.ਜੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਵੀਰ ਕੋਰ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਇਆ। ਜਮਾਤ ਯੂ. ਕੇ. ਜੀ.

ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਵਿੱਚ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਤੀਜੀ ਤੇ ਛੋਟੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਵਿੱਚ ਅਰਥ- ਡੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੋਸਟਰ ਮੇਕਿੰਗ ਤੇ ਈਜੀ ਰਾਈਟਿੰਗ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਕਰਵਾਈਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚਅਵਲੀਨ ਕੋਰ (ਛੋਟੀ ਜਮਾਤ) ਪੋਸਟਰ ਮੇਕਿੰਗ ਅਤੇ ਅਭੀਜੋਤ ਸਿੰਘ (ਚੋਥੀ ਜਮਾਤ) ਨੇ ਈਜੀ ਰਾਈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਅਧਿਆਪਕ ਸ਼੍ਰੀ ਮਤੀ ਬਲਜੀਤ ਕੋਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਬੱਚਿਆ ਨੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਜਮਾਤ

ਛੇਵੀਂ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣਅਵਲੀਨ ਕੋਰ, ਪੰਜਵੀ ਜਮਾਤ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਿਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਮਾਤ ਪਹਿਲੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਗਮਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਐੱਮ. ਡੀ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਬੀਨਾ ਧੀਰ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਮੈਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਰੁੱਖਲਗਾਕੇਅਰਥ-ਡੇ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ। ਤੇ ‘ਇਕ ਰੁੱਖ ਤੇ ਸੇ ਸੁੱਖ’ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਐੱਮ.ਡੀ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੱਚਿਆ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਬੀਨਾ ਧੀਰ ਨੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦੀ ਰੋਕ-ਥਾਮ ਕਰਨ ਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।

23 ਅਪਰੈਲ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼:- (ਵਿਸ਼ਵ ਪੁਸਤਕ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ)

ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਸੁਖਚੇਨ ਸਿੰਘ ਕੁਰੜ

ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਦਿਹਾੜੇ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਦੀ ਜਦੋਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕਿਤਾਬ ਦਿਹਾੜੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਪੁਸਤਕ ਦਿਹਾੜਾ ਹਰ ਸਾਲ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾ ਪੁਸਤਕ ਦਿਹਾੜਾ ਸਾਲ 1995 ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਤਰੀਕ ਬੜੀ ਹੀ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਵੀ.ਸੀ. ਐਂਡਰਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਮਿਗੈਲ ਦੀ ਸਰਵਾਂਤੇਸ (23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1616) ਦੀ ਬਰਸੀ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਹਾਨ ਲੇਖਕ ਦੀ ਮੌਤ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਦਿਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸਪੇਨੀ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ‘ਹਾਜ਼ਰ ਜਵਾਬੀ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ’ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦਿਨ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਬਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਅਤੇ ਬਰਸੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਗਏ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਮਹਾਨ ਲੇਖਕ ਵਿਲੀਅਮ ਸ਼ੈਕਸਪੀਅਰ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਮੌਤ ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨੇ (26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1564-23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1616) ਹੋਈ ਸੀ। ਇੱਕਾ ਗਾਰਸੀਲਾਸੋ ਡੇਲਾ ਵੇਗਾ (12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1539- 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1616) ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਜਨਮ ਪੇਰੂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੌਤ ਸਪੇਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਜ਼ੌਸੇਪ ਪਲਾ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਸਪੇਨੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਜਨਮ 8 ਮਾਰਚ, 1897 ਅਤੇ ਮੌਤ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1981 ਨੂੰ ਸਪੇਨ ਵਿਖੇ ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਫ਼ਰਾਂਸ, ਇਟਲੀ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਜਰਮਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਕੀਤੀ।

ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਆਮ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਿਨ ਯਾਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੀ ਇਸ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਸੰਸਥਾ ਯੂਨੈਸਕੋ ਹਰ ਸਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ‘ਯੂਨੈਸਕੋ ਵਿਸ਼ਵ ਪੁਸਤਕ ਰਾਜਧਾਨੀ’ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲ ਜੇ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਨੇ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ 2025 ਲਈ ਰੀਓ ਡੀ ਜਨੇਰੀਓ (ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ) ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੁਸਤਕ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੁਸਤਕ ਦਿਹਾੜੇ ਦਾ ਥੀਮ “ਰੀਡ ਯੂਅਰ ਵੇਅ” ਹੈ। ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਤੇ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ, ਥਾਣੇ, ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜਹਾਲਤ ਅਤੇ ਮੂਰਖਤਾ ਵਿਚੋਂ ਉਪਜੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਉਦੋਂ ਉੱਨਤੀ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਥਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਾਡੀਆਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਗੰਗਾਧਰ ਤਿਲਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਨਰਕ ਵਿਚ ਵੀ ਚੰਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਾਂਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਵਰਗ ਬਣ ਜਾਏਗਾ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਪਾਗਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ।

ਰਸੂਲ ਹਮਜ਼ਾਤੇਵ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਜਾਤੀ ਉਸ ਆਦਮੀ ਵਰਗੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ‘ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਵੇ।

ਥਾਮਸ ਕਾਰਲਾਇਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਸੋਚਿਆ ਅਤੇ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਜਾਦੂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੈ।

ਸਿਸਰੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ‘ਚ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਤਮਾ ਧੜਕਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਮਹਾਨ ਵਿਚਾਰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਤਜੁਰਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ।ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ-ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਕੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਕੁਝ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ,ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਜਨੂੰਨ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਫ਼ਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ਼ ਸਕੂਲ/ਕਾਲਜ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਸਦਕਾ ਸੋਹਣਾ ਤੈਅ ਕਰੋਗੇ। ਅਧਿਆਪਨ ਕਿੱਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਇਹ ਨੈਤਿਕ ਫ਼ਰਜ਼ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ਼ ਜੋੜੇ। ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪੇ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਦ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੋਹ ਪਾਲਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਇੱਕ ਪੁਸਤਕਾਲਿਆ (ਕਿਤਾਬ ਘਰ) ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਸੋਹਣੀ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਂਵਾਂ, ਧੀਆਂ, ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਵੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਕਿਤਾਬ ਘਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸੱਚੀ ਸੋਨੇ ਤੇ ਸੁਹਾਗਾ ਹੋ ਨਿਬੜੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਨਾਲ਼ ਹੀ ਇਹ ਕੇਸ਼ਸ ਵੀ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਜਨਮ-ਦਿਨ ‘ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਵਿਆਹ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ(ਕੇਸ਼ਸ ਰਹੇ ਹਰ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਗਮੀ ਮੌਕੇ) ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲਗਵਾਈਆਂ ਜਾਣ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਇਸੇ ਬਹਾਨੇ ਬੰਦ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਣ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਚੰਗੀਆਂ-ਚੰਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਫ਼ਤ ਕਰਦੇ ਰਹੋ,ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬੱਚੇ ਯਕੀਕਨ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਅਖ਼ੀਰ ਤੇ ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਤੇ ਮੇਰੇ ਇਲਮ ਹਿੱਸੇ ਜੋ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅਰਥ ਆਏ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਸ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਾ।

ਕਿ-ਕੱਕੇ ਸਿਹਾਰੀ ਨੇ ਦੇਣਾ ‘ਕਿਰਦਾਰ’ ਤੈਨੂੰ

ਤਾ-ਤੁੱਤੇ ਕੰਨਾ ਰੱਖੇਗਾ ‘ਤਾਲੀਮ’ ਕੇਲ ਤੇਰੇ।

ਬ-ਬੱਬਾ ਬਖ਼ਸ਼ੇਗਾ ਕੋਈ ‘ਬਖ਼ਸ਼ੀਸ਼’ ਐਸੀ,

ਸਦਾ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜੱਗ ਤੇ ‘ਬੋਲ’ ਤੇਰੇ।

ਕੁਦਰਤਿ ਕਮਿ ਨਾ ਜਾਣੀਐ ਵਡਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ।।

ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਸੁਰਜੀਤ ਸਾਰਗ

ਕੁਦਰਤਿ ਦਾ ਅਰਥ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਤੇਰੀ ਤਾਕਤ

ਦਾ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਥਾਹ ਨਹੀਂ

ਪਾਇਆ। ਫਿਰ ਇਕ ਕੰਮ ਕਰ

ਕਰਿ ਬੰਦੇ ਤੂ ਬੰਦਗੀ ਜਿਚਰੁ ਘਟਿ ਮਹਿ ਸਾਹੁ

॥ਅੰਕ724

ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਤੇਰੇ ਸ਼ਾਹ ਹਨ। ਤੂੰ ਬੰਦਗੀ

ਕਰਨ। ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇਵਲ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ

ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕੇਵਲ ਉਹ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਨੂੰ

ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।ਉਹ ਬੜਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਹੈ।

ਇਥੇ ਅਸੀਂ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ।

ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ

ਕਰਦੇ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਅਣਡਿੱਠ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਐਬ ਨਹੀਂ

ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੇਵਲ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਬੰਦਾ ਦੇਖਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਜਾਏਗਾ। ਦੇਖਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਦੇਖਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਰੱਬ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਰੱਬ ਦਾ ਤੇ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਕੀ ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ। ਹੋ ਪਰਵਦਿਗਾਰ ਤੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਕੇ ਵੀ ਰੋਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਹੋ ਦਏਆ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਸਾਡੇ ਗੁਨਾਹ ਤੂੰ ਦੇਖਦਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਕਰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੁਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਕਦੀ ਤੂੰ ਸਾਡੀ ਥਾਲੀ ਵਿਚੋਂ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ। ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਵਦਿਗਾਰ ਸਭ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ। ਤੇਰਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ। ਦਰਵੇਸ਼ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਹੋ ਖੁਦਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਦਾਤ ਮੰਗਣ ਆਇਆ ਹਾਂ।ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇੰਨੀ ਹਸਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਧਾ ਤੇਰੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾ ਸਕਾਂ। ਇਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ। ਜਿਹੜੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਨਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਬਖਸ਼ ਦੇ।

ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਨ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਬੰਧਨਾਂ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਕਰਮ ਵੀ ਕੀਤੇ ਮੱਥੇ ਟੇਕੇ ਪਰ ਰੱਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

